

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése Ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Előfizetési árak: Egész évre . . . . . 4 ft. Fél évre . . . . . 2 ft. Negyed évre . . . . . 1 ft. Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadhatnák: Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein E. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelk A. »Általános Tudósító« hirdetési osztálya Budapest.

Hirdetések jutányosan számíthatnak.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyilttér póttársa 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Miért szegényedik Muraköz?

Irtá: Dr. Szabó Zsigmond. II. (Vége.)

Mindezekon felül Muraköz nem termel évek óta egy olyan gazdasági terményt, mely egykor igen nagy hasznot hozott. Ez a termény a dohány. Valaha Muraközben híres jó dohány termelt és termelt épen ott, hol csak gyéren és csenevészül terem meg ma a kukoricza. Azt adja okul a magas kormány, hogy a dohánytermelést azért tiltotta be, mert nagyban üzetett a csempészet. Én azt hiszem, hogy ilyen ijesztőn szegényedő vidéknek mégis csak meg kellene engedni a dohánytermelést és az állam dolga volna aztán szigorú felügyeletet gyakorolni.

A muraközi ember ha kukoriczáját betakarította, lefosztotta, lemorzsolta, nevelt csikóját eladta, körülbelül elvégezte egész évre szóló teendőjét. November végétől április elejéig muraközi ember nem dolgozik. Szép lassan elpipálgat otthon, eljár misére és kocsmába és lopja jobb üghöz méltó kártással a napot. Házi iparról szó sincs. Egynehány teljesen elszegényedett faluból eljárnak ugyan az emberek vasúti munkára, Alsó-Domboruban és Kotorban az alsó-domborui Hirschler czégnél fuvaroznak, gyárban dolgoznak ugyan, de ezenkívül a többi községbeli bizony csak lustálkodik. Miért van ez?

Hiszen a legszigorubb számítás mellett,

ha általában számítunk, a mezőgazdaság nem adja meg a gazdának szükségletét. Rendes dolog az, hogy a gazdák jó része már februártól kezdve kukoriczát vesz, hogy kenyere legyen. És ezidén előfordult sok olyan eset, hogy a gazda adóját takarékpénztári kölcsönből fizette ki. Könnyen belátható tehát, hogy égető szükség volna valami olyan valamire, mely telen át a népnek kenyeret adna. Ha más nem, házi ipart kellene teremteni. Gyári iparról — sajnos — amugysem beszélhetünk. Muraköz az államnak ebben a tekintetben is mostoha gyermeke. Más vagyonosabb vidékeken állami subvencióval terem a sok gyár, hozzánk semmi sem jut. A kotori gőzfűrész s a csáktornyai egy-két kisebbszéri vállalaton kívül nincs Muraközben gyár vagy ipartelep, mely a népnek foglalkozást nyújtani képes volna. Belátom én teljesen annak a szükségességét, hogy ilyen nemzetiségi vidéken az iskolák, ovodák felállítására rendkívül fontos, de ép ily fontos volna az is, hogy az állam valamely ide telepített ipar vagy gyári ággal azt a sok ezer munkás kezét foglalkoztassa. Nem akarok én tervekkel előállani, mások dolga ez. De igenis hangsúlyozom, hogy ipartelep, gyárat Muraköz számára kérni kell!

Az ipar és kereset hiánya tehát ismét egyik főoka Muraköz elszegényedésének.

Mindezekhez a kellemes állapotokhoz hozzátársul még egy nagy Istencsapása is,

melynek trachoma a neve. Körülbelül 16 éve, hogy ez a betegség tájkórosan fellépett. Ezen idő alatt sok munkás embernek vette el a szemvilágát, sok módos gazdából csínált vak koldust. A közigazgatás mindent elkövet a trachoma kipusztítására. Csak egy kis pénz is kérnénk. Mert hiszen a trachoma kezelés, gyógyszerek stb. költségét is eddig a szegény községek viselték. Vegye le az állam ezt az adót az amugy is nyomott községekről! Ne tegyen többet, mint amennyi a kötelessége, mert ha ennyit tesz, akkor épen eleget tesz.

És ha már benne vagyunk a panaszkodásban, hadd szóljak még valamit Muraköz legnagyobb ellenségéről, a Dráváról. Csunya víz ez és kiszámíthatlan. Abból az amugy is kevés földből, melyből Muraköz él, ugyan hány holdat szakított már ki ez a szeszélyes folyó. Áradásaival hányszor tette tönkre egy év reményét? És ugyan 50 év óta mit tettek, hogy zabolátlan uralmánkat gátot vessenek? Semmit. Ha egy ilyen folyó valahol Belgrumban vagy Németországban folyna, bizony már 50 éve szabályozva volna. Nálunk csak akkor tesznek valamit, ha a Dráva egy község utcáját már kikezdi. És akkor is hogyan?! Megint csak a jámbor község terheltek meg s ha a község már utolsó garasát, munkaerejét odaadta, akkor kap egy kis segítséget. Rendszeres szabályozást kérünk, olyat, amely bennünket az áradások-

TÁRCZA.

A szerelmes szerkesztőség.

Irtá: Fehér.

Tyukodon már-már kihalóban van az irodalom és művészet.

A város bölcssei értekezletre gyűltek össze, melyen azután szépen el is határozták, hogy egy új irodalmi és társadalmi lapot teremtenek, a melyet a város kasszájából 21 ft 38 krral fognak subvencionálni, egyuttal megállapították, hogy az új lapot öreg és feleséges családapa fogja szerkeszteni, valamint munkatársai is csak Tyukod Nestorai lehetnek.

Az avatatlanok felvilágosítására, a kik a város bölcsineik ezen utóbbi határozatát nem értik, mondjuk, hogy volt már Tyukodon egyszer egy társadalmi és irodalmi lap, a Tyukodi Kürt, mely virágzott is annak idején.

200 példányban nyomták, a melyből 52 az előfizetőknek járt helyben és vidéken 126 tiszteletpéldány ment szét, 22 lap pedig rendszeren megmaradt makulaturának.

A mint tehát kitűnik, a Hirkürt Tyukodon elég nagy népszerűségnek és pártolásnak örvendett. Felelős szerkesztője Komoly Tamás, főszerkesztője Csélesap Laci és főmunkatársa Csécs Kázmér minden szellemi tehetségüket latba vetették, hogy változatos, mulatódi és erkölcsképző cikkeikkel elégtessék ki a tyukodi intelligencia magas igényeit. Ki is elégtették azt, a község sz-

rette a lapot és mint már említettük, nyilvános módon pártolta is és a lap egy szép napon mégis megbukott véégképpen, mert . . .

Ezzel a »mert«-tel kezdődik a Hirkürt dicsőségének letűnése. Kezdődik ez azzal a plakáttal, mely a műkedvelő közönség tudomására hozta, hogy Fellegly Balambér szintársulata a napokban Tyukodra érkezik és az állandó színházzá dekorált kocsiszinben megkezdte előadásait. Az egész város forrongni kezdett a hirre, a művészek fogadtatására rendező bizottság alakult, a háztetőkön kidugták a választásról megmaradt korteszázókat; a Hirkürt »Tyukod és a magyar színművészet« czimmel külön kiadásban üdvözölte Thalia papjait. Az országuton a kordélyen érkező művészeket tíz fehérruhás leány és óriási néptömeg üngő előjénessel fogadta. Ilyen páratlan lelkesedéssel kezdte meg Fellegly társulata előadásait Tyukodon a »Subancz«-czal. A község el volt ragadtatva. Józsi Bájhegyi Piroka, a hazai színművészet egyik legfényesebb csillaga játszott, a kinek minden mozdulata után felharsant a tomboló tapsvihar úgy, hogy a darab végén az átszemlelt község már együtt énekelte a művésznővel:

»Ha majd bajuzom nő S katoná leszek . . . «

De leginkább el volt ragadtatva a Hirkürt szerkesztősége. Szóval Bájhegyi Piroka egyszerre meghódította a községet. A szerkesztőség vele vacsorált s együtt csipett be a Cspikevölgyhöz czimzett vendéglőben, honnan hajnal tájban ban-

dukáltak haza: az imádott művésznő és a szerelmes szerkesztőség.

A Hirkürt legközelebbi száma ezután teljesen Bájvölgyi Pirokának volt szentelve. A vezércikk »Bájvölgyi Piroka hatása a nemzet művészetre« czim alatt azt fejtegette, hogy a jeles művésznővel »észen uj aera veszi pity-mallattát a művészet egén. A tárczarovatot egy lírai műrekek nyitotta meg jambusokban zengedezve, e czimmel: »Hozzá.« A lendületes költeménynek végső strófája így hangzott:

Oh nagy művésznő szép Piroka!
Az arczod mért oly piros ma?
Sötét szemed két piczi hangya,
Oh mért nem bírlak téged ungyal.

Ezt követte egy ily című czikk: Bájhegyi Pirokáról. Irtá: Bájvölgyi Piroka. A hirrovat is tele volt a divával, a kritika négy hasábon magasztalta Bájhegyi Pirokát, kit egy nővóra állított Blahánéval és madame Judickal. A szerkesztői üzenetben tudtal adták, hogy Bájhegyi csak 15 éves s hogy még egy fogát sem plombirozták.

Piroka mindezekért elismerni kegyeskedett, hogy a Tyukodi Hirkürt a legjobban szerkesztett lap a világon.

Ez a nyilatkozat csak még jobban lángra lobbantotta a szerkesztőséget.

Komoly órák hosszáan az ő nevét sohajtottá. Csélesap mindenütt az ő hullófürteiről zengedett, a melanholikus Csécs pedig úgy verselt, mint egy lovagkori trubadur.

lól mentesítsen és ne foltozó munkát, ma Domborun egy piczit, holnap Perlakon még kisebbet.

Ebből a rövid vázlatból is kitűnik, hogy sok a baj és nagyon kevés az, ami történik. Muraközben nagyon sok derek hazafi s derek polgár lakik. Ugyan gondoljanak már erre a szegény népre és kövessenek el mindent, hogy ezt a lassu, de biztos vagyoni dekadenciát meggátolják.

Felhívás a magyar emberiséghez.

Felszólalok, mint ember, és mint magyar. Van egy pusztító vész, mely áldozatait könyörtelenül elragadja. Ez a tüdővész. A rettegett ragályok, az ázsiai kholera, a keleti pestis nem oltanak ki annyi emberéletet, mint a tüdővész. Amazok ellen védekezhetünk határozottan: ez itt táboroztunk. És hazánk, a szép Magyarország, az erőteljes magyar faj hazája, első sorban áll azon országok között a statisztika ítélete szerint, a hol a tüdővész legtöbb áldozatot követel.

Mindenkinek meg kell döbenni erre a szóra, a kinek keblében emberi és hazafiai szív dobog.

Évenként százezernyi embernek, kenyérkereső apának, családápoló anyának, reményteljes ifjunak a megmentéséről van szó a mi magyar hazánkban.

E magasztos célnak elérésére alakult a mellbetegek sanatóriumát felállító egyesület, melynek legmagasabb védnöke a mi koronás királyunk, a ki úgy szereti a magyar nemzetet, a hogy a magyar nemzet szereteti ötlet.

Hogy ez emberbaráti ügyben én szólalok fel, arra engemet Isten iránti hála kötelez.

Évtizedek előtt, harmincz évnél és régebben oly nagy foku mellbajban szenvedtem, hogy soha egy új tavaszt nem ígérhettem magamnak; az orvosi tudomány minden gyógyszerét kipróbálta rajtam, kétséges

Ha három ilyen forrongó vulkán egyszerre kitör, akkor borzasztó földrengés változtatja meg a levegőt. A szerkesztőség, a hol ez előtt csöndesen szundikáltak a békés munkatársak délutánonként, most minden nap színhelye volt Othelói jeleneteknek. —

Egyik a másikra volt féltékeny, mindegyik elsőbbségi jogot igényelt a bájos művésznő szerelmére és mindegyik fenyegetődzött, hogy emberölés lesz a dolog vége. Hát bizony, nem az lett a vége.

Mert a szerelmes, vak lévén, nem látta meg a Don Juan kiadót, Fáklya Lázárt, a kire a Hirkürt technikai előállításra volt bízva.

Ez a Fáklya hamvasztotta el egyszerre a szerkesztőség nagy szerelmét és a Hirkürt dicsőségét is. Mert: és itt következik a »mert« — egy szép reggelen a Tyukodi Hirkürt gyászkeretben és külön kiadásban a következő szenzációs jelentéssel bucsuzott el az árnyékvilágtól:

»Bucsuszó.«

Mélyen szomorodott és felháborodott szívvel jelentjük a nagyérdemű közönségnek, hogy Bájvölgyi Piroskát, társulatunk legtehetségesebb tagját, Fáklya Lázár, lapunk haramiaszívű kindója tegnap Budapestre szöktette. Miután egy lap kiadó nélkül nem adható ki, a Tyukodi Hirkürtöt ezennel beszüntetjük. A szerkesztőség.

Noe, ne tessék csodálkozni azon, ha most, mikor Tyukod bőcséi új lapot akarnak indítani az irodalom felvirágzására, határozatlanul mondják ki azt, hogy az új lapot csakis öres és feleséges családapa és hetven éven felüli munkatársak szerkeszthetik.

sikerrel. És ime most, késő agkoromban, Isten kegyelméből épen, egészségben bírok a rá néhezült kötelességeknek megfelelni.

Minek köszönhetem én ezt?

Isten kegyelme után a jó levegőnek. Az tett újból emberré.

Teljes elismeréssel viseltetem az orvosi tudomány minden gyógyszerét és szerumait iránt, melyekkel a romboló népbetegséget leküzdeni időtlen idők óta törekszenek, de maguk az orvosok hangoztatják, hogy mindazoknál hathatósabb az Istenadta tiszta lég, helyes táplálkozás s azon a szervezetet edző eljárások, melyekkel ma a sanatoriumokban gyógyítják a tüdőbetegeket.

Ezt az állást kívánja megadni a felállítandó sanatorium a szenvedő emberiségnek Magyarországon.

Egy nagyszerű gyógyintézet emelendő fővárosunk legegészségesebb részén, a budai hegyek szelvéde völgyében, mely orvosi vélemény szerint a legszerencsésebb fekvéssel bír.

Ezen sanatorium felállításához szükséges összeg előteremtésére szólítjuk fel nemes érzésű közönségünket.

Én magam, ki őseimtől nem örököltem nagy birtokot, kinek a szerencse nem osztott kincseket, ki folytonos munkám után élek: ezer koronával járulok a szent cél eléréséhez.

Bizton hiszem, hogy mindenki a kibén istenfélő, hazát szerető szív dobog, tehetsége szerint sorakozni fog az intézmény létrehozóihoz.

Áldás reájuk!

Budapest, 1899. szeptember 12.

Dr. Jókai Mór.

Felhívás olvasóinkhoz a „Petőfi-Ház” létesítése érdekében.

A nemzeti kegyelet, mely Petőfi Sándor dicsteljes halála 50-ik évfordulóján az országos ünneplésekben oly fényesen nyilatkozott meg, most törekszik megmutatni mély és szilárd jellemét azáltal, hogy legnagyobb magyar költőnek nevének, ereklyéinek, művei dicsőségének, eszméi világgá terjesztésének egy diszes csarnokot kíván emelni, diszűl a főváros- és az egész országnak: a »Petőfi-Ház«-at.

Tudvalévő már igen tisztelt olvasóink előtt is, hogy a kormányzat, ép úgy mint a főváros, egyként sietett magáévá tenni a »Petőfi-Ház« eszméjét, mert a nemzeti élet e kiváló zászlóvivőjével azonnal állták, hogy ennek megvalósítása nem pusztán kegyeleti tény, hanem a mily fennkölt, szüntoly gyakorlati becsű kulturpolitikai követelmény is, a nemzeti közművelődés erőteljes fejlesztésére.

Pantheont emelni egy világhódító magyar költői alak és irodalmi eszméi propagálására: ez a leggyőzelmebb hódító politika, mely csakis elismerést és barátságokat szerez nekünk az egész művelt Nyugaton, de gáncsot vagy ellenségeskedést nem szülhet sehoh.

Ehhez a kulturpolitikához — a magyar kormány és Budapest székesfőváros után — hozzá csatlakozni a magyar nemzeti társadalomnak is elengedhetetlen erkölcsi kötelessége.

Hisz Petőfi az ő fényes költői szelle-

mének örökbecsű kincseivel a magyar nemzet összeségét ajándékozta meg, illő hogy e nemzeti kincsek és az ő kegyeletes emlékezete, a magyar nemzet együttes áldozatkészségéből létesüljön »Petőfi-Ház«-ban jelenjenek örök ottthon!

Egy magyar szívű, bár még német ajku község hazafias vezérémbere, a »Petőfi-Ház« alapjához pénzzadományával ekként járul: »A Petőfi-Ház létesítésével a magyar nemzet önmagát becsüli meg!«

Bár jól tudjuk mi, hogy a magyar társadalom hazafias áldozatkészsége sok oldalról van igénybe véve, de számíthatunk ezuttal is tisztelt olvasóinknak nemes ügyek iránt mindig megnyilatkozó áldozatkészségére. Nem kívánjuk mi, hogy ki-ki erején felül áldozzon, de kérjük, hogy mindenki erejéhez mérten hozza meg ez alkalommal, ha mindjárt fillérekben is, igaz hazafiai áldozatát, hogy majd a »Petőfi-Ház« alapkövetelénél elmondhassuk: »Építette az egész magyar nemzet!«

Mai nappal tehát rendszeresen bevezetjük a gyűléseket a »Petőfi-Ház« javára olyképp, hogy a befolyt hazafias pénzzadományok lapunkban nyilvános és névszerűen nyugtázzuk és azokat minden hó végével a kezeléssel végleg megbízott »Pesti hazai első takarékpénztár«-hoz szolgáltatjuk be.

Ismételjük Jókai Mór és Bartók Lajosnak ez ügyben nem régen a magyar nemzethez intézett lelkes szöszata e jellemző szavai: »Nem egy-egy személyes erei, hanem ezek fillérei segítsék felépíteni a Petőfi-Házat!«

Hazafias tisztelettel

A szerkesztőség.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kérelem.** Lapunk f. hó 1-ével a XVI. évfolyam utolsó negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni szíveskedjenek, nehogy a lap szétkülésében fennakadás történjék. Tisztelettel

a kiadóhivatal.

— **Gróf Festetics Jenő** ur Ó Méltóságától több havi Csáktornyan, újvári kastélyában való tartózkodása után, e hó 23-án külföldre utazott.

— **Hivatalos látogatás.** Szöcs Mihály zalaegerszegi csendőrszázados múlt hó 14-én Stridón és 15-én Mura-Szerdahelyen megvizsgálta a csendőrszökeket, melyeket rendben talált.

— **Eljegyzés.** Stern Samu perlaki kereskedő jegyet váltott Breslauer Róza kisasszonnyal Zágrábban.

— **Plébánosválasztás.** A kőbányai plébános állásra egyhangulag Hock János országgyűlési képviselőt, Dugovics Pál csáktornyai ny. aljárásbíró sógorát választották meg.

— **Névmagyarosítás.** Práger Izidor csáktornyai születésű bonyhádi izr. tanító, valamint Jakab, Anna és Erzsike kiskorú gyermekei vezetéknévüket Patakira változtatták.

— **Halálozás.** Szakonyi Ferenc csurgói ev. ref. főgymnáziumi tanuló, Szakonyi Zsigmond mérnök, takarékpénztári igazgató unokája, a múlt hó 14-én hosszú szenvedés után Mura-Szombatban meghalt. Nyugodjék békeivel!

— **Közgyűlés.** A csáktornyai Sport-Egylet szeptember hó 16-án tartotta évi rendes közgyűlését, melyen az új tisztikar következő alakult meg: elnök dr. Hajós Ferencz, alelnök Fejér Jenő, titkár Huszár Pál, szer-táros Nagy Elemér, pénztáros Sztrahia Károly, választmányi tagok Zakál Vilmos, Guttmann Géza, Fejér Lajos, Barakkó Miklós.

— **Nyilvános köszönet.** Festetics Jenő gróf ur Ó Méltósága nemes szokásához híven az idén is 50 frtot volt kegyes a helybeli kiseddév-egyesület támogatására kiutalványozni. A midőn ezt a legnagyobb tisztelettel nyilvánosságra hozom, el nem mulasztatom, hogy gróf ur Ó Méltóságának kegyes adományáért ez uton is hálás köszönetemet ki ne fejezzem. Ziegler Kálmán elnök.

— **Gőzmalom Letenyén.** Letenyén a napokban adtak át a forgalomnak egy 20 lóerejű géppel ellátott gőzmalom a Deák Ferencz utcában.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminister a strídói sport-egylet alapszabályait jóváhagyta.

— **Esküvő.** Sosterics Elek miksavári tanító mult hó 25-én vette oltárhoz Sági Márton (Schmidt) volt csáktornyai, most podgorjei (Vasmegeye) tanító leányát, Ella kisasszonyt.

— **Egyházkerületi gyűlés.** A felső-muraközi alesperességi kerülethez tartozó lelkészek e hó 21-én tartották meg rendes évi gyűlésüket (korona) Mura-Siklóson. A gyűlést mise és Veni Sancte előzte meg, melyen Kottler Márton helybeli plébános pontifikált Lisziák és Kovacsics káplánok segédkezése mellett. Jelenvoltak a misén az egyházkerülethez tartozó főt lelkészi karon kívül, több tanító és a nép közül igen sokan. A gyűlésen Kecskés Ferencz esperes-plébános elnökölk, a jegyzői tisztelet Gáspárlin Mihály cz. szentszéki ülnök és plébános vitte. A gyűlés után Kottler Márton plébános fényes ebédet adott, melyen számos felköszöntő mondatott.

— **Értesítés.** A pécsi posta-és távirtdigazgatóság értesítése szerint a gyalogposta Belicza és Dráva-Vásárhely felé október 1-től márczius 31-ig a reggeli órákban közlekedik.

— **Meghívó.** Az országgyűlési képviselőválasztások feletti bíráskodásról szóló 1899: 15. t.-cz. 7. §-ában említett fuvarozási díjaknak ugyanazon törvény 8. §-a értelmében szabályrendeletileg leendő megállapítása céljából f. évi október hó 7-én délelőtt 9¹/₂ órakor Zala-Egerszegben a vármegyei ház gyűléstermében rendkívüli törvényhatósági bizottsági közgyűlés fog tartatni, melyre a törvényhatósági bizottság i. t. tagjai tisztelettel meghívhatnak. A szabályrendelet tervezetének előzetes tárgyalása céljából a megyei állandó választmány ugyanazon hó 3-ikán délelőtt 9¹/₂ órakor tart ülést, melyre az állandó választmány i. t. tagjai ezennel tisztelettel meghívhatnak. — Zala-Egerszeg, 1899. évi szeptember hó 27-én. Dr. J a n k o v i c h László gróf, Zalavármegye főispánja.

— **Tekeverseny.** A csáktornyai, Baumhack-féle vendéglő kerti helyiségben működő tekező-egylet e hó 27-én tartotta nagy érdeklődés mellett az évadot záró versenytekezését. A 14 értékes nyereményt a következő nyerek vitték el: Morandini Bálint, Szzevert Antal, Neumann Albert, Bernyák Károly, dr. Hajós Ferencz, Salon Péter, Baumhack Frigyes, Zrinyi Viktor, Masztnak József, Kolbenschlag Béla, Dekány Mihály, Ditrich János, Viasz Nándor és Márczius Ferencz.

Az első nyertes elsőről 3 dobásra 16-ot, az utolsó 9 babát dobott. Hármán 13-at, hármán 11-et, hatan 10-et dobtak.

— **A Orsz. Magy. Kertészeti Egyesület** f. é. október hó 8-án (vasárnap) d. e. 11 órakor saját helyiségeiben (Budapest IV. ker., Koronaherczeg-utca 16. sz.) tartja évi rendes közgyűlését. A ülés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentés. 3. Az 1898. évi zárszámadás és vagyonmérleg. 4. Az 1899. évi költségvetés. 5. A kisorsolt választmányi tagok helyeinek választás utján beöltése. 6. Az elhalálozás miatt megüresedett alelnöki tisztség helyének választás utján betöltése. 7. Bejelentett indítványok. — Kelt Budapesten, 1899. szeptember 23-án. — Az egyesület elnöksége.

— **Duhajkodó suhancz.** Habos János csehovecki suhancz a mult hó 14-én virágos jó hangulatban volt a szent-kereszti majorbeli kocsmában, s az ott levő Kalics Elek czibalmossal mindenáron a nótáját akarta előljátszolni. Kalics vonakodott a felszólításnak eleget tenni, mire Habos oly indulatba jött, hogy a czibalmost megütölte, s rajta súlyos sebet ejtett. Az esetnek folytatása lesz a perlaki kir. járásbírósnál.

— **Szerencsétlenség.** A csáktornyai dsadás osztlály egy közlegénye a kaszárnya szénapadlásáról feje tetejére esett s azonnal szörnyen halt. Temetése m. hó 27-én volt.

— **Aristoteles.** Az ó-kor legnagyobb bölcse. Nagy Sándor nevelője. Mindaz, a mit irt, hat, mint egyetlen más író műve sem. Mai világunk alapjaiban ő a leghatalmasabb kódaráb. Husz száz év nem tudta tönkre tenni, nem tudta meghaladni az ő agyának logikáját. Az adatok, a miknek alapján ő böleselkedett s felépítette világnézetét, megváltoztak, elavultak, de az építés módja ma is ugyanaz, a mivel ő élt. Az elméművek építői között nem akadt eddig, a ki hozzá hasonlatos lett volna. A cosmogoniának első mívelője ő. A csillagászat törvényeit a görögöknek ő magyarázta. A belső világ rajzának nincs igazabb képe, mint az ő etikája. A költészettannak nincsenek örök igazsagai azokon kívül, a miket ő megirt. Dacolt az ő poetikája minden idővel. A francia klasszikai dráma az ő félreértett tanítására építette fel a hármaseség gondolatértő tanát. S midőn Lessing e bilincseket szétzúzta, megint csak Aristotelesre hivatkozott, s ő rá építette a maga szabaddabb felfogását. Aristoteles pályája az emberi szellem nagyságának s a nagy igazságok örökkévalóságának példája. Életéről és munkáiról eleven, vonzó és tanulságos képet nyújt a Nagy Képes Világtörténet 37. füzete. A tizenkét kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, dyet. tanár, a görögökéről szóló kötet szerzője dr. Gyomlay Gyula akadémikus. Egy kötet ára diszes félbörkötésben 8 frt; füzetenként is kapható 30 krajczárjával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut. 18.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

— **Egy praktikus találmány.** Pár hónappal ezelőtt talált fel és realizált 2 példénkbeli uri ember egy egyszerű gépet, az ugynevezett földmérő talyigát, melyre tulajdonosai (Stádel és Torkos) szabadalmat is nyertek. Ezzel az egykereű talyigával bárki is a legpontosabban fölmérheti birtokát, rétjét, szántóföldjét, szőlőjét, kertjét, telkét stb. anélkül, hogy a fáradságot és sok babrállást igénylő mérőlánczát való mérésre szüksége volna. A földmérő talyigának a kereké 6 küllője által lábakra van felosztva s egy fordulóra egy ölet, két fordulóra két ölet, tíz fordulóra tíz ölet mér le s így tovább egész száz ölig, a mikor a fölmérő területet mutató óraszerkezet magamagától csönget. Ekkor a gazda feljegyzí magának

az első százat s folytatja a mérést tovább az által, hogy a talyigát tolja maga előtt. Minél gyorsabban halad a gazda talyigájával előre, annál hamarabb méri fel földjét. A földmérő talyigával való mérés oly egyszerű, hogy semmiféle különös ismeretet nem kíván. Ez a praktikus földmérő eszköz a Stadel-féle gazdasági gépgyárban Győrben kapható 18 frtért. Egy birtokosnál, községnél s nagyobb gazdánál sem volna szabad hiányoznia. A gép szerkesztőségünkben is bármikor megtekinthető.

Az idegfájdalom és kísérői.

Valamiképen az előérs csapata ingerli az ellenséget a nélkül, hogy nagy veszteséget okozna neki, azonképen az idegfájdalom, mely magában véve nem veszedelmes betegség, kifárasztja áldozatait, a kiket a vérszegeny, gyöngy véru és a kimerült idegek következtében elgyöngült emberek közül szed. Mint az előérs katonái, ez a betegség is hirtelen és minden oldalról támad. Egyszer a fejet, az ideget és fogat támadja meg, hogy azután egészen váratlanul hátrérintéjét vagy oldalzurás alakjában lépjen fel a test más részén. A betegségek azt a fajtáját mondja el Bugnon kisasszonynak (Torny-le-Grand Sváj) következő levele:

— A Pink-pilulának köszönetem, hogy egészségemet visszanyertem. Rettenetes idegfájdalom, mely hosszú idő óta kínzott, sajálatraméltóan vérszegenyű telt és annyira elgyöngített, hogy semmit sem tudtam dolgozni. Ejjente nem hunytam be a szememet és annyira izgatott voltam, hogy minden tagom fájt. Azt hiszem, hogy vérem a felével megfogyatkozott és rettenetes idegfájdalmat kellett kiállanom. Egy újsághír a Pink-pilulára vont a figyelmemet. Próbát tettem vele és már az első skatulya is javulást hozott. Miután több skatulya pilulát fogyasztottam el, eröm visszatért, éjjel jól tudtam aludni, jó étvágyam lett és idegeim lecsöndesedtek. Ma ismét teljesen egészséges vagyok és napi munkámat kifáradás nélkül végezhetem. Hozza levelemet nyilvánosságra, hogy mások is okuljanak belőle.

Érdesem a megemítésre, hogy a Pink-pilulák elérte gyógyulás kettős irányban hatásos. A vér erősítésével és megújításával képesé tették Bugnon kisasszonyt arra, hogy ellenálljon a fájdalomnak és az idegrendszerre való közvetlen hatású meggyógyították magát a fájdalom. Oldalszurás, ideges főfájás, Szt.-Vitus-tánc, mind olyan betegség, melyet a Pink-pilula az idegre való hatásával meggyógyít. A vér erősítésével és föllisszítéssel pedig a vérszegenységet és reumatizmus gyögyítja meg. A Pink-pilula kapható Magyarországon a leg több győgytárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: TÖRÖK JÓZSEF győgytárban, Budapest, Király-utca 12.

Vasuti menetrend a csáktornyai állomásnál. (Érvényes május 1-től szeptember 30-ig.) a) Déli vasut. **Érkezik Kanizsa felől:** d. u. 4:01 szmv., d. u. 12:58 gyrsv., este 8:12 vegyv., éjjel 1:07 gyv., reg. 5:51 szv. — **Indul Prágerhof felé:** d. u. 4:15 szmv., d. u. 1:01 gyrsv., éjjel 1:10 gyrs., reggel 6:06 szmv. — **Érkeik Prágerhof felől:** reggel 4:36 gyrsv., d. e. 10:50 szmv., d. u. 3:59 gyrsv., este 9:55 szmv. — **Indul Kanizsa felé:** reggel 4:39 gyrsv., reggel 5:52 vegyv., d. e. 11:00 szmv., d. u. 4:02 gyrsv., este 10:07 szmv. — b) Magy. államvasut. **Érkezik Kis-Caellról:** este 9:42, Z.-Egerszegről: reggel 8:40. **Indul Kis-Caellre:** reggel 6:04, Z.-Egerszegről: d. u. 4:28. — **Érkezik Zagrádból:** d. e. 10:55 és este 9:30. **Varazsdról:** reggel 4:18, reggel 5:38, d. u. 12:50, d. u. 3:50. **Indul Zagrábra:** reggel 4:44 és d. u. 4:25. **Varazsra:** d. e. 11:44, d. u. 1:20, este 10:17. **Novimárofbra:** reggel 6:15.

Szerkesztői üzenetek:

Strídó. Br. Kn. V. Nagyrdeku közleményét valamint levelező-lapját köszönettel vettük. A praktikus tanácsokat szőlőbirtokosaink nagy érdeklél fogják olvasni. Lapunknak a magyar, mint a horvát részében közölni fogjuk mielőbb.

Szelence. Szl. Köszönmás a tudósítást és a lappaldányt. Alkalmilag felhasználjuk. Leveleiben érintett ügyről még semmi bizonyosat nem tudok.

Légrád. M. A legutóbbi leveleiben kértet küldöm. A másik ügyben akadályok vannak. Türelm.

Felölös szerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF
Kiadó és laptulajdonos:
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me Margitai Jozeфа urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . 4 frt
Na pol leta . . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broj: koštaju 10 kr

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Trsov nepriatelj.

Tak se vidi, da trsje, koje je tak dobrog roda počelo kazati, nije zadržalo svoje kazanje. Do početka augustuša samo se kazal nekakov rod, ali od sredine augustuša je tak, kak da zrne grozdov nebi se umnožavale, nego kak da bi v rastenju na jedenput postale. Koj takvoga zaostanjenoga grozda v ruke prime i podehue na njim poznal bude plesniv, zbobotjenu duhu.

Bormeš takovi grozdi falingu imaju, jer je on beteg, kojega su naši stari za *meljnatosť* zvali; denes se taj beteg *meljnoroša* zove. Ova *meljnoroša* po jedni i drugi strani, gde ljudi nesu se s njom starali, je vno go kvara včinila, jer vu najviše slučajov je na takve trse došla, koje su pune bile s lepimi grozdi. Z takvoga ploda zatem nebude vno go vina, pak kaj ipak bude, ono bormeš bude jako slabo i hudo i komaj bude dočekalo protuletje, jer tak dugo zasigurno se spokvari.

Koj ovu nevolju trsov samo vezda zeme v pamet, on ovo leto već drugo nemre včiniti, nego da pod branjem zdrave grozde vun zbere i van zpreša, ne da bi se pomešala juha ovih grozdov s juhom hudih grozdov, pak onda bi i ono malo dobro vino pod kvar došlo. V dojučem ljetu onda se treba suprot staviti ovi nevolji, nju zaprečiti, da v nijedni zmnij kvar nebude. Za ov posel preporučam svojim štovanim čitateljem sledeće zapametiti si?

Meljnoroša se već na koncu majuša,

ili poleg lepoga protuletnoga vremena još ranese kaže. Ali onda još vu tak mali meri, da človeče oko to jako niti ne zeme v pamet. Z početka samo po drobnih okah se nalazi, gde gde po nekoji zrni grozdov, koja su takva, kak da bi ju što s nekim sivkastim putnim prahom posipal. Još vezda je nesreća mala ali već nevarna jer zotoga bude ona velika falinga, koja se na početku augustuša, dakle posle zelve kaže. V oni dobi su zrni grozdov živi i čeka smoka grozdov. Ova goba se jako pova i flelno odrase pak i zato zrokuje velikoga kvara. Zrn grozdov poleg ove gobe već v dobi zeleni posivi, rancana bude i doli skapa; ako pak zrn je već odrasčeni, onda odzgora poči, tak, da se iz nutra i kušćica vidi. Takvo razpočeno oko dakako do nikaj zagjili; — ako pak melorosnata zrna ne sprhni, nego zvuna cela ostanu, onda ona z nutra trpi, jer goba zceca z nje mokrinu, kaj pak ostanu mokrine, nebude tak sladka i dobra, da bi z nje dobro vino moglo biti. Meloroša s grozdom bantuje i trsovo listje i sve zelene vehe i po ovih se vidi, kak dabi nju s bobotjenom gromom melom posipali. Ako z šibe takvoga melorosnata g fлека zbrišemo, pod njim vekšu barnastu piknju najdemo. Takvo pikasto šibe nesmemo posaditi, jer nije dosta zrelo, pak onda iz nje odrasčeni trs bi i betežen bil.

Ako meloroša kasno poišće grozda, na primer na početku septembra, ili pak ako grozdi najedenput počeu se zorili na primer na koncu augustuša, onda njim već malo

more škoditi goba, jer zrno, koje se zoriti počne, melorosu tak hiti iz sebe doli i celo ostanu.

Dakle vezda znamo, kaj je meloroša, kaj ju zrokuje, pogledajmo i njezino vračtvo, jer na sreću našu ov beteg se more vračiti. Ovo vračtvo pak nikaj drugo nije, nego smrdljivi kamen, tojest žveplo. Ali to žveplo ne zememo v tak velikih komadov kak k einšlageranju lagvah, nego vu finim prahu, koj se smrdljivi kameni cvět ili žveplini cvět zove. To nije zlučeno žveplo, nego to tak dobiju, kad z svakojačkih metalov željezo, kufra cvreju, kad žveplen sopot se po rorah sposede kak fini prah, odkut onda kak žveplina gvačta skup pometeju.

S ovim cvětom treba na koncu majuša trsje posipati, dakle onda, kad mladje je na peden dugo. Ovo posipanje se najbolje more s za ov posel napravljenom posipanicem načiniti, koj jeden forint košta. S ovum meštrijum posipamo sve zelene dele trsa, da onda, kad vu veliki vručini poče se prah sopoliti, sopot — bude mogel vmoriti sve gobe meloroše. Jer ako tak na koncu majuša prvič i okolo Ivana krstilela (24-oga juniuša) opet žveplimo, onda nam se grozdi tak očistiju od meloroše, da na koncu augustuša se komaj najde melorosnati grozd.

Ovo žvepljenje nesmemo v dojučoj leti zanemari, jer moremo pripravljivi biti, da meloroša nas već i v dojučem letu pohodi. Koj to zanemari, on more biti pripravljen, da mu plod za nikaj zajde. Koj prvo žvepljenje zanemari, on more i v augustušu zve-

Z A B A V A

Dečec i pudel (rudasti pes).

»Otvori se ti mala škatula!« — govori je Jožek, mali sinčić bogatoga trgovca u Parizu, »Otvori se!« — i tim je otvoril svojega crveno lakiranoga šparavca, te je iz njega uzal dva novčića. I to je on učinil svaki dan.

Njegovi roditelji su stanovali u liepoj kući blizu novoga mosta. Na tom mostu je već više godinah sedel na svom mestu jedan sliepac, te je mimo prolazeće prosil almuštvo. Jedan crni pudel dopelal ga je na žnoric svaki dan na poznato mesto, i kada se je sel prosjak, vzal mu je pudel pazljivo kapu iz glave i držal ju u ustih, obrnjen k prolazećim. Pudelove svietle oči kak zviezde prijazno su za svoga sliepoga gospodara mimo iduće ljude prosile za mali dar, a tko ga je ovak tu videl, svaki mu je nekaj u kapu hitil.

I Jožek je bil uvijek med prvimi, koj je sliepčevu glasnu, a pudelovu niemu molbu uslišal. Na hitro su se med Jožekom i sliepčevim pudelu porodili — prijatelj-

ski odnošaji. Jožek je svojemu crnomu ljubimcu donesel više krat kost, koja je od obeda ostala, a ovu je pes svaki krat pod kaput svoga gospodara spravil, te si ju je tekar na večer, kad su obodva most ostavili, sobom domov ponesel i za večerju pojel.

Dobročudnoga Jožeka, sina bogatih roditeljah, kojega su ruke višekrat kroz dan svašta dobra pune bile, je ovo pudelovo su zadržavanje žalostilo, jer i on je znal, kak je ugodno jesti, kad je netko gladan. On je anda mislil na to, kak bi mogel pudela u njegovom poslu izmijeniti, te mu tim priliku dati, da bi ono jelo, koje mu je donasal, pes mogel onde odmah, još toplo pojesti.

Probal je anda na ov način: Dok je jednom rukom masnu kost pudelu pružal, pokušal je drugom za kapum posegnuti, koju je ov u ustih držal i u koju su prolazeći milostinju hitali. Ali vierni pes je tu uslugu zlo razmel, pak je Jožeku ne samo zube pokazal, nego su i njegove blatne tace na Jožekovoj ruki i na kaputu ostavile svoja znamenja. Dobri dečec medjutim, posle svog prvog z'o uspielog pokusa od svoje namere nije odustal, — već je to ponavljal

lak dugo, — dok mu je pudel dopustil, — da ruku svoju metne na kapu; poslie mu je dopustil, da od prolazećih dohićene novčiće digne i sliepcu preda, a konačno — o veselja! prepustil mu je i kapu, ali dok je svoju dobljenu kost glodal, bistrim okom je ipak na svako gibanje svojega mladoga prijatelja pazil, makar da su bili prijatelji. Evo, ovak daleko je moči istu protistavljajuću se živinu dopeljati, ako svoju nepopustljivost blagim postupanjem sparimo.

Jožek je anda sad imal to veselje, da je svojega crnoga prijatelja od sad svaki dan mogel videti obedovati, a on sam je medjutim, svojim prijaznim posmiškom na ustniah sliepčivu kapu držal. Sad je svaki još više u nju hitil nego onda, kad ju je niemi pes držal, jer psu je već svaki bil naučen, ali dečec sad, to je bilo nekaj novoga, — a novo privlači.

Roditelji su kroz to u dietetu videli dvostruko milosrdno srce, pak ga nisu bunili u vršenju njegovog dvostrukog milosrdja.

Most, na kojem se je to sbivalo, je zdrčišće svih prosjakah onoga fertala varaša. I nevalani podivljeni dečki, koji su pro-

pliti, ali onda već nebude tak hasnilo, pak se more dogoditi, da zmed razspanoga zvepla nekaj na grozdih ostane i tak vu vino more zajti, od česa onda posle zavrenja neugodno šlaprtkoga teka dobi. Ako bi se to pripetilo, onda druge pomoći nega, nego da se takvo vino višekrat (2—3 put) pretoči i med pretakanjem pusti z luftati, nakaj takvo vino zgubi zločestu duhu. Dakak ali takvo vino nigdar nebude staro dobro vino; pak ne, zato, ar da bi zveplo pokvarilo, nego zato, jer vekšni del jakosti je] goba melorosna vun potegnula. A z nesladkog grozdja nemre biti dobro vino.

Zato naj bude dobra pelda letošnja, pak ju naj svaki gorični gazda rado prime; gdo rano i vu vremenu zvepli, on bude imel dobro vino. Koj samo sreću čeka, nebude imel dobro vino.

Pak kaj je naš život vreden bez kaple vina? To već zdravje i dobra volja zeli.

Majczen Ferencz.

Iz povesti Magjarske.

Dalje.

Miksa (1564—1576).

Miksa, kak je na tronuš stupil, se je počel pogajati sa Žigmondom. Ali ovi dva su se nikak ni mogli sjediniti, zato se je tak na jedni, kak na drugi stranki pak započelo harcuvanje.

Još pred ratom, taki kak je Miksa na tronuš stupil, je došel turski poslanik sa rečmi sultana, da je i on zalosten zvrhu smrti Ferdinanda i sa jednim je osegural Miksu, da je Suleiman sultan pripraven mir držati i na dalje, ako ga Miksa ne pretrgne. Zbog toga se je sada Miksa bojal, da jeli ne bude to sultan za pretrgnjenje mira zel, ako se on sa Žigmondom vojuje, zato je poslanika poslal vu Konstantinopol, a sa Žigmondom pak se je opet počel pogajati.

Ali turk je još prije zeznal harcuvanje med Miksom i Žigmondom, zato je 1566-ga pomoć poslal Szapolyai-u, a sam pak je sa velikom vojskom i sa 300 štukima došel vu orsag, gde se je pri Zimony-u sa Szapolyai-om sretal, kam je ov bil pred njega došel, da se mu pokloni. Od ovud je sultan profi Egru hotel iti, ali je još prije počul, da je

Zrinyi Miklós, zapovednik Szigetvara, jednu tursku vojsku širom raztiral, zato se je profi Szigetváru odpravil.

Szigetvára, kak smo već rekli, je Zrinyi Miklós branil. Zrinyi je radje bil pripravljen na smrt, kak da prek da grada. Mohamed, sultanov vezir, mu je višeput celu Hrvatsku obećeval, da prek da grada, — ali on je niti čuti ni hotel nikaj od toga. Na zadnje, kad je već sve zgoroto vu ruševinah stalo, samo turen je još celi bil i kad je Zrinyi videl, da grada branići duže ne more, se je oblekel vu svilnu opravu, kam je poleg ključov sto zlatih del, da nebude mrgotal, gdo ga bude po smrti našel, zatem pak je vojake na sred dvora sabral, njim ognjeni govor držal i sa jednim je on njim, a oni pak su njemu dali prisegu, da jeden drugoga do smrti ne ostaviju. Zatem je Zrinyi dal odprti vrata, med odprtimi vrati je na turke strelil sa štukom, vu ovim dimu se je sa svojom malom vojskom na turke hitil i ovak se je započel kratki, ali besni boj. Kad se je razpršil dim, već je Zrinyi više ranah imel i ovak pol mrtev se je doli srušil, odkud su ga onda turki pred velikoga vezira nesli, gde su mu glavu odsekli, koju su Salm grofu poslali, a telo pak su mu pokopali. Kak Zrinyi, tak su i svi njegovi vojaki junačko vumrali tak, da je turk samo prek njihovih mrtvih telah mogel dojtii vu grad, pred kojem je 20 jezer turkov opalo.

Suleiman nije doživl predoblenje Szigetvara. Tri dni pred tem je vumral, ali njegovu smrt je veliki vezir zatajil pred turki, jer bi ovi volju zgubili duže se harcuvati, samo gda je Szigetvar predobleni bil, onda je dal to vun vezir, a telo sultanovo pak su vu Kostantinopol odpejali. sa kojim se je i cela turska vojska potegnula z Magjarske. Za Suleimanom je Selim postal sultan, gdo je mirneše narave bil i sa kojim je Miksa mir sklopil tak, da mu bude 30 jezer zlatih platil na ljeto i da Miksa i Žigmond svaki onu stran orsaga obdrži, koju ima vezda vu rukah.

1570-ga je Miksa sa Szapolyai Žigmondom tajno takvu pogodbu sklopil, da se ov od kraljevskog naziva odpove i da turka sa kraljom jednako za nepriatelja drži, zato dobi jednu z med sestrah kraljevih i ako bi

ga turk od vladarstva doli del, onda na mesto toga dobi Oppeln i Ratibor knezie. Ako bi Szapolyai prez odvetka vumrl, slobodno zebrani vladar mora pripoznati vlast kralja.

To sve je tajno bilo, ali je zato ipak turk zeznal i Szapolyai se nebi mogel vugnuti boja sa turkom. ako ga od toga ne oslobodi smrt 1571-ga. — Erdeljski vladar je Báthory István postal.

Med tem su se muži vu Hrvatskoj pobunili zbog velikih terhov, ali nje je ban širom raztiral i tak je mir nastal med muži; ali turk je pak počel haraćiti i tijam do Győr-a je došel. — 1574-ga je Selim sultan vumral; za njim je Murad postal sultan, sa kim je Miksa na 8 ljet mir sklopil.

Vu Poljskim se je po smrti poljskoga kralja upraznilo prestolje, zato su jedni Miksu, a drugi pak Báthory-a hoteli za kralja. Jer pak dva nisu mogli biti kralji, zato se je već skorom započel boj, kad je Miksa 1576. na hitrom vumrl. On je još više pošlušal na nemske navučnike, kak Ferdinand.

(Dalje sledi.)

Loparits.

KAJ JE NOVOGA?

— *Prosimo naše poštuvane predplatnike, naj nam vu zadjim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

„Rákóczy“ marš.

Već je skorom tomu sto godinah, da je jeden pesmar načinil »Rákóczy« marša z pesme stare Rákóczyenske i od onda je ovaj marš po celim svetu najglasoviteši i najlepší marš postal. Zmed maršov svakojačkih narodah nijeden marš niti na trag nemre stupiti našemu Rákóczyju. Još i vu vremenu mira vužge soldate. A toga se moći bilo osvedočiti na manöveru, koj je okolo Segesvara bil. Od Segesvara na jedno par vur dalko po jedni dniki su maširali domobranci. Od vnogo deždja, blata, vetra su se već komaj vlekli. Na jedenput zapuhne banda »Rákóczy«-ja i eto, oni soldati, koji su se do vezda već skorom od truda skup zrušili, na

lazećim neizmerno dosadni, dohadjaju lam. Pošto je dakle sliepki siromak češće i više od prolazećih almuštva dobil, nego oni nevaljanci i ljenjaki, to su oni više krat pokušali iz sliepečve kape si jedan diel vkrasti ali su svaki krat psu bili toli čvrsto odbijeni, da su konačno od toga odustali morali; ali zato su se medjusobom dogovorili, da mu se hoće osvetiti. Kad pak su još i uzko prijateljstvo dečeca z njihovim neprijateljem videli, onda je srditost u njih još bolje uzkipela. Ande se dogovore, da hoće psa uništiti, i na skoro je bil njihov plan zrel. Kada jednoč nije Jožek polag bilo, a njegov crni kundrastij prijatelj je kak navadno visoko dignutom glavom i iskrećimi se oči svoga gospodara kapu u lampah držal, približili su se ona tri nevalanca, koji su se na njegovu propust već prijeh dogovorili bili. Svaki je nosil punu šaku suhoga pieska, kojega su na jedno zaamenje svi trojica u istom hipu hitili siromaškumu psu u oči. On je počel kihati, skrnjećvati, moral je dapače i kapu na nieko vrieme iz ustah spustiti, pograbil ju je, ali odmah opet, metnul ju je u krilo svoga gospodara i tam ju je skril. Badava se je siromaški pes trudil struganjem

capah preko glave i preko vuh pieska iz oćih van spraviti; zločesti nevaljanci su i lučeno steklo med piesak zmešali. Njegov nevoljni sliepi gospodar nije znal, kaj to njegovo skamuskanje i njegov nemir znamenuje, niti prošnje niti groznje nisu ga već mogle pripraviti, da svoju službu dalje obavlja. Konačno je sliepec moral uzeti u ruke svoju žnuru, te se je pustil po psu domov odpejlati.

Jožek se je onog popoldana, kad se je ovo dogodilo, svojimi roditelji nekam bil odpelal, te o tom nije nikaj znal. Ranije kak navadno je išel drugog dana svoje šticenike pogledati, ali ih na navadnom njihovem miestu još nije našel i danas su oni dugo izostali; teda negda je zapazi, gde idu ulicom prama mostu, ali tak nenavadno polaganano, da se je Jožek u sebi čudil.

Pudel, koj je inače uvijek živahno i veselo pred sliepcem skakal, da ga ov često niti slediti nije mogel, danas se je pomalo vlekel, spustil je glavu k zemlji te je pazljivo povohal svako miesto, kam je tacom stupil. Kad ih je Jožek iz daleka spazil, biežal im je naproti, on je mislil, da ga bu pes već iz daleka, kak drugda, prepoznal;

ali ov je bil odviše zabavljen iskanjem puta tak, da ga je stoprv opazil, kad je već bližu njih pošel. Sad digne glavu pes i ponjuši za Jožekom, ali jaj, kak su sada njegove oči izgledale, koje su prije bile čiste i svetle kak dvie zvezde. Sad su bile črlene, užgane i mutne, skoro ne za prepoznati.

»A kaj se je vašemu pudelu dogodilo?« — zapita Jožek sliepeca — »Njegove oči su zgubljenje!«

»Anda to je?« — odgovori med suzami sliepec. — »Zato anda tak polaganano ide? — Ja sam si odmah mislil, da mu se je nekaj moralo dogoditi. Oh siromaškog mene, sad dvostruko sliepoga! — Moj Karo! Moj verni Karo! Kaj ti se je pripetilo?« Ovak je sliepec jadikoval, a pes se je na njega pritisnul i skamuskal, Jožek pak pfa-kal. Ona tri nevaljenca su u to vrieme postrance stala, te su se smejala. Jožek u svojoj nedužnosti nije niti iz daleka mislil, da bi oni to nesreći uzrokom bili, pak stoga posve zaufano pristupi k njim pitajući nje, jeli nebi mozbit oni znali, kaj se je sliepečevim pudelom dogodilo i tko mu je kaj učinil. Oni su mu na pitanje zagonetne odgovore dali, te su odbiežali.

ove glase, kak da bi vezda došli z tople sobe počinjeni, su išli proti neprijatelju s takvom silom, bez svake zapovedi, da su je njivi zapovedniki komaj-komaj potišili.

Nesreće.

V hajduvármegjinskoj Földes zvanog občini je jedan gazda hotel podreći na dvoru stojeću birkinsku štalu. Med raztepanjem je s najvećšom nepazljivošćom delal sam gazda s dvema težaki. On sam je na krovu delal, a težaki su pak stene kopali, koje su z blata bile napravljene. Najedenput se samo cela zidina s velikom silom skupa zrušila. Gazda je dalko otletel z krova, ali zvan toga da se pobil, drugo nise s njim dogodilo; nego težake su mrtve potegnuli vun spod ruševine.

V abauj-tornavármegjinskoj Kisbér zvanog občini je ravno tak smrtna nesreća dostigla najprvoga gazdu občine. Mala kćerka se igrala po dvoru i med igrum njoj je cipel v zdenec opal. Nato je plačuć išla svomu ocu, da mu se prituži. V zdenecu nije bilo vode, na dnu je močvarno bilo. Gazdov mali sin se odmah ponudil, da bude doli otišiel v zdenec. Otec ga je po jednoj vuži pustil doli, ali komaj je dečec došel doli, mu je zlo postalo, i odmah su ga gori potegnuli na zrak. Otec se noruval s svojim sinom, da nema sigurnost. On sam se nato spustil doli v zdenec i počel je — iskati cipela. Ali od otrovno (giftnog) — sopota (kojeg se po takvih močvarnih mestah osobito puno nalazi) ga je medlovica pograbila i zrušil se v močvarnu grabu. Na vure dugog se mučil tam. Na pomoć su mu svi iz sela došli, ali se ništi ni ufal v zdenec spustiti. Nazadnje su špricalku donesli i vun potegnuli z zdenca zločestoga zraka. Ali doklam bi zgotovili to delo, — siromak človek je vumrl.

Lampaš.

S lampašom su već vngoi ljudi nesrečni postali. Tak se dogodilo v zemljevármegjinskoj Világos zvanog občini, da go-

Kad je slipec sa svojim pudelom došel na navadno miesto na mostu, vzel je pudel i sad slipeca kapu iz glave, te ju je u ustih pred sobom držal, ali posve na drugu stran obrnjen, a ne na onu, kud su ljudi prolazili, Jožek ga je u pravu pozituru naravnal tak, da ga je svaki mimo idući mogel lahko opaziti. Jožek je sad tu stal i pazil, dok mu je bilo moguće, da nitko iz kape nikaj van nevezme, a kad pak je moral oditi, došuljali su se ona trojica nevaljancah, te su novčić po novčić iz kape krali. Oni su za sad bili ravnić ti zločinom posve zadovoljni, jer danas je njim samo bilo pred očima to, da im je sretno za rukom pošlo odstraniti pazitelja tak, da su oni mogli iz slipečve kape bez zapreke krasti! medjutim pod stare dane kad se budu siećali toga svoga gadnog čina, peći će je na saviesti, kak danas piesak oči Karove.

Još nekoliko dni su se slipec sa svojim psom dovlekli težkom mukom do mosta; tretji dan pak je pes prije nego je bil navaden metnul kapu na glavu svoga gospodara, te je skamuskajuć prinul svoju glavu u njegovo krilo. Jožek, koj je uvijek bil u brigi za svoje štićenike, je to iz oblaka svoje kuće opazil, te je svoje roditelje zaprosil, da bi mu danas dopustili, da on sam slipeca dimo odpelja, jer mu se čini, da to pes nije mogući. Dobri roditelji su Jožeku to dopustili, dapače su žnjim i poslali jednoga svoga domaćeć

reći lampaš je odmah tri človečje živote skončal i dvojih gazdov imanje na pepel postavil. Pri jednim trgovcu se v sobi prehitil goreći lampaš; flačno se v sobi odmah zažgalo, i vužgala se žena i dvoja deca, koja su v sobi bila. Doklam je pomoć došla, već je cela hiža v jednim plamnu stala, za-tem pak se i poleg stojeća susedova hiža zažgala. Braniti nikaj nije moći bilo. Zgorela je žena, njezina odrasćena kći i mali sin, zgorel je celi štacun, magazin s robom i dve hiže.

Děte.

Vngoi roditelji imaju to zločestu navadu, da svomu detetu, budi ono malo ili veliko, od svega mu daju, budi ono jestvina ili pitvina. Još za jestvinu nije tak strogo, ali bolje za pitvinu. Ni samo da roditelji vživaju vino, žganicu, nego i svoje dete navučavaju rano na pitvinu. Z takvog deteta onda jako jako redko bude postal kakov človek. Osobito žganica, koja pak ni samo odrasćenomu nego prem detetu škodi jako, jer vništi dete na dušu i tělo. Tak se v Nagyváradu, kak nam pišeju odonut, nesreća dogodila s jednim detetom, komu su pak roditelji svakojačku pitvinu davali a osobito žganicu. To je velika nemarljivost od starijih i žalostno za nje. — Dete je mali privćila na žganicu i svigdar, gda se je plakalo, ga je s ujom vtišila. Ove dane je jedna takva flaša došla v ruku deteta, v kojoj nedržuju žganicu. Z flaše je onda i dete dobro pilo, od česa je i zatem med strašnimi mukami vumrl, jer vu flaši je karbol bil.

140 ljet star.

Bezdvajno je istina, da v denešnjim vřemenu je najstariši on človek, koj je ove dane preminul v Charkow (Čarkov) zvanim ruskim varašu. V Charkow zvanim varašu se rodil, kad je taj isti varaš još malo mesto bilo i doživiel v vreme, da vezda 200 jezer stanovnikov broji. Preminući čudnovati človek je 100 ljet hodil na sejam u Toraino. Po ovih sejmah zvekšinum pod vedrinom je spaval. Tripud se ženil, dvaput je dosti-

slugu, koj je, slipeca za ruku vodeć domov odpelal, dočim je Jožek svojega kundrastoga crnoga prijatelja na žnorici vodil.

Drugó jutro se je slipec čudil nad tim, da njegov Karo ovak neobično dugo spava danas, te pričme okolo sebe rukami pitati, dok ga je našel gde leži, ali — zdenoga, mrtzloga, mrtvog. —

Nesretni stari slipec, kak bi ti sad bil posve zaostavljen i bez pomoći! — Ali Bog ti je svoga angela na batrivost poslal. Jožek je svaki dan s jednim slugom došel k slipecu i sluga je svaki krat nosil u košarici jestvine i flašicu staroga vina za okriepu.

Medjutim je dobri Jožek mogel samo nekoje kratko vrieme ovo dielo ljubavi činiti, jer je Bog siromaka slipeca na skoro iz mukotrpnog života pozval k sebi, gde se više nije trebal za nikaj skrbeti niti mučiti.

Guska je guska.

Gospon: (dočim stupi u kuhinju) »Ovde sinrdi po zgorelini, da se nebi guska u peći posmodila?»

Gospa: »Nije, nego ja sam došla opravom svojom malo preblizu ognja!»

Gospon: (iz kuhinje odhadjujuć i mrlajuć) »No, tak sam ipak pravo imal.« —

Em. Kollay.

gel sreberne gosti i tripud je doveć postal. Zadnjih osem ljet je slepi bil, ali pod jednim se ufal, da bude dostigel 1901. godinu.

Dinamit.

V Lugos zvanim varašu je jeden Čárán János zvani dečko halasil po Temes zvani réki; na jedenput mu v pamet dojde, da na peldu halaskih tolvajov i on si priskrbi dinamita i da bude mogel više ribah si vloviti stem. Negder je i vkral dosta velikoga patrona, i tak nesrečno je baratuval s njim, da se mu je još v ruki sprožil, ter celo lice mu zraztrgal, oči vun spustil i obedve ruke vun vtrgel, na kaj je odmah mrtveć postal.

Zgoreti millioni.

V našoj domovini je zadnje dva mesece više, nego 8 jezer 91 ognjenih kvarov bilo i zgoreta dogovanja v ceni su 23 millioni Tomu velikomu kvaru još dohaja, da najvećšni del od teh millionov nije bilo sekorelano.

Stari regrut.

V Kassa zvanim varašu se jeden 70 ljet star človek postavi na vizitu i ponudjav se za soldata. Prezeš ovih se dobro smejal, ali stavec je fletno pripovedal, da od 49. ljeta je v svakim taboru bil 56-oga ljeta i 66-oga, takajše 78-oga bi i v Bosniu zašel, ali med mašeranjem je jako betežen postal. Ali vezda se dobru čuti, pak nega onoga dvadeset ljet staroga mladića, s kojim on nebi se išel vtekatav, a od kugle pak se ravno ništ neboji. Staromu človeku su zabadavo razlagali, da od 36 ljet stariši človek nije potreben za soldata, nazadnje su ga morali dati vun odličati i dimo sprevođiti. Samo vezda se znašlo, zakaj se stari človek tak jako ponudjav za soldata. Nekaj zločestoga je učinil doma, pak ga zato žena koja ga je naveć nadvladala štirala s hiže; stari se nije ufal nazaj dimo iti, boječ se, da ga žena pogladi malo po hrbtu.

Kruh.

Od izlaska kruhodelanja neznamo nikaj sigurnoga, samo tuliko znamo, da najprije su ječmena hasnuvali za kruh. Stari židovi su v ručnim melinu semleli zrnje, koje poleg zakona Mojzeševoga nisu smeli zafantiti. Židovi su spočetka prez kvasa delali i v formi mlincov su pekli, koje onda nije trebalo rezati, nego samo na komade trgati. Potlam su došli na način, skojim su kruha s kvasom počeli peći. Znamenito je, da Jeremiaš profeta s spomene z »Pekarne« — vulice, kaj samo to svedoči, da v Jeruzalemu su već bili peći. V staroj grčkoj zemlji je bil Thearion zvani pek, koj je dalko bil glasovit svojimi tečnimi kruhi. Pri starih rimljanov su slugi i žene pekli kruha. Potlam, kad su se već obogatili rimljani, već su od pekov nosili kruha. Pod vremenom Ulpius Trajan zvanim cesarom su rimski peći imeli svojega čeha. Germani, tojest vedašnjih nemcov predji, su ravno tak imeli svoje peke. Salamon biškup iz Konstancz varaša je takvu veliku pećnicu dal zazidati, da se vu njoj odmah 2 jezere hljebov kruha moglo speći. Jeli su naši predji znali kruha peći, to se još nezna. Nego to je sigurno, da vezda nigder ne pečeju tak dobrog kruha, kak po magjarskim.

Razprodaja.

Vu štacunu Mayer Salamona (negda Hochsinger) vu Čakovcu, poljeg kloštra bude se razprodaja vuredila, zbog toga budu se tam svakojačke robe za jako fal cene prodavale.

Gabona árak. — Clena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frttól frtig
Buza	Pšenica	8-25 —
Zab	Zob	5.00 —
Rozs	Hrż	5.00 — 6.00
Kukoricza uj	Kuruza nova	5.00 —
» » ó	» stara	0.00 —
Árpa	Ječmen	5.00 —
Fehér bab uj	Grah beli	6-50 —
Sárga » »	» žuti	6.00 —
Vegyes » »	» žmžšan	5-50 —
Lenmag	Len	9.00 —
Bükköny	Grahorka	5.52 —

Nyilttér*)

E rovat alatt közöltékért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Báli selyem 45 krtól

14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** póstabér és vámmentesen valamint házhöz szállítva, — **mintákat pedig póstafordultával** küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztan ló

Hirdetések.

1128. sz. 1899.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járás-bíróság 1899. évi V. 503/1. számú végzése következtében Hajós Mihály al.-lendvai ügyvéd által képviselt Mándy Samu baranya-szt.-lőrinczi lakos javára Magosecz Antal és Sántek Antal novákovecezi lakosok ellen 126 frt 22 kr. s jár. erejéig 1899. évi augusztus hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás-utján lefoglalt és 435 frtra becsült következő ingóságok, u. m.: 1 kanczaló, 1 pajta,

1 sertvés ól, 1 kukoricasak, 1 tinó, 1 eke taligával, széna és szalma nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járás-bíróság 1899. V. 503/2. sz. végzése folytán 126 frt 22 kr. tőkekövetelés ennek 1897. évi október hó 1. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 48 frt 75 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig a helyszínén, vagyis Novákoveczen leendő eszközlésére

1899. évi október hó 6. napjának délutáni 3 órája határidőül kitzítetik és ahhoz a venni szándé-

kozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elrendeltetik.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és fölülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlakon 1899. évi szept. hó 22-én.

Sós Frigyes kir. bir. végrehajtó.

Csáktornyavidéki Takarékpénztár r.-t. Csáktornyan.

Tisztelettel hozzuk a nagyérdemű közönségnek becses tudomására, hogy intézetünk **1899. november hó 1-én** nyitja meg **gyűjtő és előleg üzletágának III. csoportját** a következő kivonatos feltételek mellett:

a legkisebb összeg, illetve a részlet 1 korona, mely hetenkint fizetendő be; a befizetések **184 hétre** terjednek;

minden teljesen befizetett részlet, azaz 184 korona után, a 184 hét leteltével **200 korona** fizetetik vissza;

A 16 koronán kitévő különbözet a kamat, ami 5%-os felévi kamatos kamatozásnak felel meg;

minden egyes részlet, azaz heti 1 koronás befizetés után kölcsönképen, már az első 4 hét elteltével és befizetésével **200 koronáig terjedő előleg** kapható;

minden kölcsönadott 100 korona után kamat fejében hetenkint 14 fillér fizetendő. (7.28%)

Mindazok, kik ezen csoportban résztvenni óhajtanak, szíveskedjenek ebbeli szándékukat, írásban, vagy személyesen bejelenteni és kívánásukra díjmentesen megküldjük az erre vonatkozó szabályok teljes szövegezését, valamint egyéb felvilágosításokkal is készséggel szolgálunk.

A Csáktornya-Vidéki Takarékpénztár részvény-társaság.

900 3—3

Egyedüli raktár

valódi

oros z gummi

GALLOSCHNIK BÓL

(a vörös csillag védjeggyel)

Pollák Gyulánál

Csáktornyan.

902 2—3

Eladó birtok.

Stefanecz községben egy telek, 3 szobából, éléskamrából, 2 pinczéből álló házzal, (koresmának különösen alkalmas, egy holdas telek) 3 hold szántóföld, 2 hold rét, egy gyümölcsös 2 konyhakerttel jutányos áron eladó.

Bővebbet **Strahia Testvérek** uraknál Csáktornyan.

894 3—3

Árverési hirdetés.

A perlaki kir. jbiróság mint lkvi hatóság közhírré teszi, hogy Embreus István m-vidi lakosnak és Kuhár Rozália férj. Orehovecz Mártonné szt.-máriai lakosnak, Radmanics Katalin férj. Kuhár Balázné m-vidi lakos elleni végrehajtási ügyében 274 frt tőke, 12 frt 30 kr. eddigi, 12 frt 35 kr. árverés kérvényi költség, ugy 175 frt tőke s járulékaiknak kielégítése végett a nagy-kanisai kir. törvényszék, (perlaki kir. járásbiróság) területén fekvő a szt.-máriai 332. sztlkvb. 1884. hrsz. a. felvett ingatlan 91 frt, s az u. o. sztlkvb. 3820. hrsz. alatt felvett ingatlan 22 frt; nemkülönben a szt.-máriai 2228. sztlkvb. 2132. hrsz. a. felvett s Pongrácz András és neje Seszták Anna m-vidi lakosok nevének álló ingatlan 44 frt svégül a szt.-máriai 2229. sztlkvb. 2206/a. hrsz. alatt felvett s Kuhár Balázs m-vidi lakos nevének álló ingatlan 263 frt kikiáltási árban mint becsárban az

**1899. évi október hó 9. napján
d. e. 10 órakor**

Szt.-Mária községhezánál Orehovecz Mártonné szt.-máriai lakos, vagy Grész Alajos perlaki lakos közbenjöttével megtartandó árverésen eladatni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni kötelesek. 907

A kir. jbiróság mint lkvi hatóság.
Perlakon, 1899. évi július hó 3.

Az üzlethelyiség állványokkal együtt bérbe adandó!

Végeladás!

Az üzlet teljes felosztása miatt f. évi október hó 1-től hatóságilag engedélyezett

v é g e l a d á s t

rendezek, mely alkalommal a raktáron levő összes áruk mélyen a bevásárlási áron alól eladatnak.

Különösen előnyösen vásárolhatók: *női és férfi divatkelmék, vászonárúk, parhetok, mosókelmék, szőnyegek, gyapju és selyemkendők valamint az összes férfi és női divatcikk.*

Czélom árukészletemet minél előbb kiársítani, miért is az árat a *legjutányosabbra szabtam.*

Maradékok minden elfogadható áron adatnak el.

Kiváló tisztelettel

M A Y E R S.

911 1—26

Az üzlethelyiség állványokkal együtt bérbe adandó!

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

könyvnyomdája

Csáktornyán,

a legujabb gyorsajtókkal és diszes uj betűkkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat,

u. m. névjegyek, levélfejek, meghívók, eljegyzési-, esketési- és gyászjelentéseket,
— számlák, körlevelek, hivatalos és magán nyomtatványokat, röpiratokat,
műveket stb. stb.

bármely nyelven és kivitelben

 a legjutányosabb áruk mellett.

3120. tk./99.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbírótság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Perász István végrehajthatónak Lovrencsits Dömötör végrehajtást szenvedő elleni 66 frt 94 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. jbiróság területén levő az őrségi 964. sztljkbvben A. I. 1 sor 313. hrsz. szántó a viteziscse dülöben 1 hold 83 □ öl 144 frt; az őrségi 964. sztljkbvben AL. 1060. hrsz szántó Brocz dülöben 1578 □ öl ingatlannak Lovrencsits Dömötör nevéen álló $\frac{3}{16}$ -od rész 35 frt; az őrségi 874. sztljkbvben AL. 3. sor 1145. hrsz. szántó Siricseva lokva dülöben 1378 □ öl ingatlannak Lovrencsits Dömötör nevéen álló $\frac{3}{16}$ -od része 21 frt; az őrségi 876. sztljkbvben A+1136. hrsz. szántó Siricseva lokva dülöben 488 □ öl 75 frt; az őrségi 13. sztljkbvben felvett legelő és erdő illemény 60 frt; az őrségi 216. sztljkbvben A+1. sor 1045. hrsz. a szántóföld a Bróczy dülöben 1380 □ öl ingatlannak Lovrencsits Dömötör nevéen álló $\frac{3}{16}$ -od része 21 frtban az árverést ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelt ingatlan az

1899. évi novemb. hó 16. napján délelőtti 10 órakor

az őrségi községánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijellett óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 70. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattni. 897

Kir. járásbírótság mint tkvi hatóság.

Csáktornya, 1899. évi aug. hó 31-én.

4700. tk. 99.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstárnak Reichenfeld Zsini, Fáni, Mária budapesti lakosoknak és Hlatkó János nagykanizsai lakosnak, Loncsarics Lipót és kk. Loncsarics Jenő képviselőletében özv. Loncsarics Lipótné perlaki lakosok elleni végrehajtási ügyében 86 frt illeték tőke és ennek 1891. december 15-től járó 6% kamatai, ugy 410 frt és 119 frt tőkék és járuléka kielégítése végelt a nagy-kanizsai kir. törvszék a perlaki kir. jbiróság területén fekvő a szent-máriai 1530. sztljkbvben 3589, 1694, 982, 1711, 1921, 2245, 4670, 4780, 2740. hrsz. alatt felvett ingatlanok együttesen és egészben 252 frt; a 846. sztljkbvben 3640. hrsz. alatt felvett ingatlan 179 frt; az 1317.

sztljkbvben 3641. hrsz. a. felvett ingatlan 136 frt; az 1808. sztljkbvben 1700. hrsz. a. felvett ingatlan 58 frt kikiáltási árban mint becsárban a végreh. törv. 156. §. értelmében egészben az

1899. évi októb. hó 14. napján d. e. 10 órakor

Szt.-Márián a községánál, továbbá az al-mihályoveczy 498. sztljkbvben 432. hrsz. alatt felvett ingatlanból kk. Loncsarics Jenőt illető $\frac{1}{2}$ -rész jutalék 173 frt kikiáltási árban mint

becsárban a fentebb jelzett napon Alsó-Mihályoveczyen a községánál **d. u. 3 órakor** dr. Tuboly Gyula, dr. Rotschild Samu és dr. Dick József nagy-kanizsai ügyvédek közben-jöttével megtartandó árverésen eladatni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni kötelesek. 908

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság. Perlak, 1899. évi július 20-án.

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	1	600000
1	nyer. i	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
1	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	40000
5	"	30000
1	"	25000
7	"	20000
3	"	15000
31	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
432	"	2000
763	"	1000
1238	"	500
90	"	300
81700	"	200
3900	"	170
4900	"	130
50	"	100
3900	"	80
2900	"	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

Az ötödik nagy magy. kir. osztálysorsjáték nem-sokára ismet kezdődik és

100,000 sorsjegyre **ujból** **50,000** nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160.000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

- egy egész 1-ső oszt. eredeti sorsjegyet 6.—
- > fél > > > > > 3.—
- > negyed > > > > > 1.50
- > nyolczad > > > > > —75

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előlege beküldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb, legkésőbb azonban

f. é. október 15-ig

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító

Budapest, V., Váci-körút 4.a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk ki tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt egy és fél millió koronánál többet.

910 1-6

Rendelőlevél levágandó.

Kérek részemre ..... I. osztályú magy. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervzettel együtt küldeni.
 Az összeget ..... frt) utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím

Török A. és Társa uraknak Budapest.

Árverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. bíróság 1898. évi V. 423/3. számú végzése következtében Csesznák József perlaki lakos javára Mihálycs Mihály domásinecezi lakos ellen 9 frt 33 kr. s jár. erejéig 1899. évi július hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 320 frtra becsült következő ingóságok, u. m.: 1 kancsaló, 1 kukoriczakas és 1 pajta nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbíróóság 98. évi V. 423/4. számú végzése folytán 9 frt 39 kr. tökéövetelés, ennek 1898. évi május hó 19. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 16 frt 50 krban bíróság már megállapított költségek erejéig a helyszínen, vagyis Domásineczen leendő eszközlésére

1899. évi október hó 5. napjának d. u. 3 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igények szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatták a szokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik. 909

Kelt Perlakon, 1899. évi szept. hó 22-én.

Sós Frigyes kir. bír. végrehajtó.

4618. tk. 99.

Árverési hirdmény.

A perlaki kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Alsómuraközi takarékpénztár részvénytársaságnak Novák József földmives, vulláriai lakos elleni végrehajtási ügyében 70 frt tőke, ennek 1898. évi december hó 2-ik napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}$ % váltó díj és 42 frt 75 kr. eddigi, 9 frt 50 kr. árverés kérvény költség kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. járásbíróóság területén fekvő a vulláriai 91. szljkvben 220/1/a. hrsz. a felvett ingatlanok Novák József nevében álló $\frac{2}{3}$ része 138 frt; a vulláriai 111. szljkvben felvett 342/a. hrsz. a felvett ingatlanok Novák József nevében álló $\frac{1}{2}$ része 264 frt; 237/b. hrsz. a felvett ingatlan az 1881. 60. t. cz. 156. §. alapján egészben 15 frt; 258/a. hrsz. a felvett ingatlan az 1881. 60. t. cz. 156. §. alapján az egészben 64 frt; 273/b. hrsz. a felvett ingatlan az 1881. 60. t. cz. 156. §. alapján 115 frt; 295/a. hrsz. a felvett ingatlan az 1881. 60. t. cz. 156. §-a alapján 182 frt kikiáltási árban mint becsárban az

1899. évi októb. hó 20. napján
d. e. 10 órakor

Vullárián a község házában dr. Kemény Fülöp perlaki ügyvéd közbenjöttével megtartandó árverésen eladottnak.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át bántatpénz fejében letenni kötelesek.

A kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság. 905

Perlakon, 1899. évi július hó 24-én.

2785. tkv. 899. szám.

HIRDETmény.

Draskovecz és Hemusovecz tlvileg egyesített községek telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított s azzal egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és 1891. XVI. t. cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX. t. cz. -ben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. cz. 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §§-oknak az 1889. évi XXXIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t. cz. 15. §-a pontjában foglalt kiegészítéseit is valamint az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 7. §-a, 1891. XVI. t. cz. 15. §. b. pontja alapján eszközölt bejegyzések; vagy az 1886. XXIX. t. cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket 1900. évi április hó 1-ig bezárólag a tlvki hatósághoz nyújtják be, mert e meghosszabbíthatlan záros határidő után benyújtott törlési kereset harmadik időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett személy hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t. cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ideértve ez utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 5. 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellen ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmodásukat 1900. évi április hó 1-ig bezárólag a tlvki hatósághoz nyújtják be, mert e meghosszabbíthatlan záros határidő után ellenmondásuk figyelembe vételni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t. cz. szerinti eljárás s az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármily irányban sértve vélik, ide értve azokat is, kik az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 15. §-a alapján történt aránybejegyzést sérelmesnek találják, — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz 1900. évi április hó 1-ig nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő után az átalakítások közéjött téves bevezetésből származó bárminemű igényeiket jóhiszemű harmadik személyek ellen nem érvényesíthetik, s az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben ahhoz egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak az eredetikkel, a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Perlakon, 1899. évi szeptember hó 7-ik napján.

Kobilicz Elek

kir. albiró.

899 2—3

Keil-lakk

(GLASUR)

legkitünőbb mázoló szer puha padló számára.

Padló-fényesítő

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer
kemény padló számára. 1 köcsög ára 45 kr.

Arany-fénymáz

képkerek stb. bearanyozására.
1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glaser“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonnan befestésére.
1 kis doboz ára 45 kr — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

Heinrich Miksa cégénél Csáktornyan.